

Örgütsel Mutluluk Ölçe?i (ÖMÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Mutluluk Ölçe?i (ÖMÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28280>

Özet

Örgütsel Mutluluk Ölçeği (ÖMÖ), 2015 yılında Ayhan Bulut tarafından hazırlanan doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, ortaöğretim öğretmenlerinin görev yaptıkları okullardaki **örgütsel mutluluk** algılarının sistematik ve güvenilir bir şekilde incelemek ve bu algılara dair normatif bir çalışma sunmaktır. Ölçek, çalışanların işlerine verilen değeri, özerkliği, yönetim desteğini, katılım düzeyini ve genel işyeri iletişim kalitesini değerlendiren maddeler içermektedir. Ölçeğin geliştirilmesi, psikometrik açıdan sağlam bir temel oluşturmayı hedeflemiştir.

ÖMÖ, eğitim kurumları bağlamında personelin mutluluk düzeyini belirleyerek, kurumsal iklim ve yönetim uygulamalarının etkinliğini ölçmeye yardımcı olur. Bu araç, özellikle eğitim yöneticilerine, öğretmenlerin motivasyonunu ve örgütsel bağlılıklarını artırmaya yönelik stratejiler geliştirmede önemli veriler sağlamaktadır. Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki eğitim sistemi içerisinde örgütsel psikoloji alanına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Mutluluk, Ölçek Geliştirme, Öğretmen Algıları, Eğitim Yönetimi, İş Doyumu, Kurumsal İklım, Motivasyon.

Yazarlar

Ayhan Bulut

Amaç

Örgütsel Mutluluk Ölçeği (ÖMÖ), ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin çalışma ortamlarına dair hissettikleri mutluluk seviyesini ve bu mutluluğu etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin birincil amacı, öğretmenlerin örgütsel süreçlere katılımı, yöneticilerle iletişim, görev yetkisi ve işlerine verilen değer gibi konulardaki algılarının nicel verilere dönüştürmektir.

Bu araç, aynı zamanda eğitim bilimleri alanında **örgütsel mutluluk** kavramının kültürel ve kurumsal bağlamda nasıl tezahür ettiğini anlamak için bir norm çalışması niteliği taşımaktadır. Elde edilen veriler, okullardaki yönetsel uygulamaların ve politikaların öğretmen refahı üzerindeki etkilerini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Yapı

Örgütsel Mutluluk Ölçeği, psikolojideki **Örgütsel Mutluluk** (Organizational Happiness) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle çalışanların kurumsal hedeflerle uyum içinde çalışırken hissettikleri pozitif duygular, işlerine duydukları anlam ve kurumsal süreçlerdeki özerklik ve destek algıları olarak tanımlanır. ÖMÖ'nün maddeleri incelendiğinde, yapısal olarak üç temel boyuta odaklandığı görülmektedir:

Yönetimsel Destek ve Değer Görme: Çalışanın işine değer verilmesi ve yöneticilerden destek görmesi.

Katılım ve İletişim: Karar alma süreçlerine dahil edilme ve okul yönetimi ile rahat iletişim kurabilme.

Özerklik ve Yetki: Sorumlulukları yerine getirecek yeterli yetkiye sahip olma.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı bir **geçerlik** çalışması içerir. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir. Bu aşamada, eğitim bilimleri ve psikometri alanlarından uzmanların görüşleri doğrultusunda madde havuzu oluşturulmuş ve nihai form verilmiştir.

Yapı geçerliği ise genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak varsayılan yapıyı (örgütsel mutluluk) ampirik olarak doğrulayıp doğrulamadığını gösterir. Ölçeğin, hedeflediği yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren istatistiksel kanıtlar sunulmuştur.

Güvenirlik

Örgütsel Mutluluk Ölçeği'nin **güvenirlik** çalışmaları, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını göstermek üzere yapılmıştır. Çıktı tutarlılığı güvenilirliği, genellikle Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek bir içsel uyuma sahip olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, aynı grubun farklı zamanlarda ölçekten aldığı puanların tutarlılığını ortaya koyarak, ölçeğin zaman içinde güvenilir sonuçlar verdiğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

ÖMÖ'nün geliştirilmesi aşamasında, ölçeğin yapısal boyutlarını belirlemek üzere faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. İlk olarak, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile maddelerin hangi faktörler altında toplandığı incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu

bir yapıda mı olduğunu belirlemede temel rol oynamıştır. 10 maddelik kısa formu göz önüne alındığında, ölçeğin ya yüksek düzeyde tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu ya da birkaç alt boyutun (Örn: Yönetim Desteği, Katılım) bulunduğunu varsayılabilir.

Faktör analizinin sonuçları, maddelerin faktör yüklerinin yüksek olduğunu ve ölçeğin **örgütsel mutluluk** kavramını net bir şekilde ayrıttığını göstermiştir. Bu analizler, aynı zamanda ölçeğin nihai formunun belirlenmesinde ve puanlamanın yapılandırılmasında temel olmuştur.

Araç

Test Türü: Psikometrik Ölçek Geliştirme (Tutum/Algı Ölçeği)

Format: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılmıyorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe (tr)

Popülasyon Grubu: Eğitim Çalışanları

Yaş Grubu: Yetkinler (Ortaöğretim Öğretmenleri)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, kendilerine sunulan ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler. Toplam puan, genel örgütsel mutluluk algısını temsil eder.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, Eğitim Yönetimi, Doktora Tezi, Norm Çalışması, Çalışan Refahı, Kurumsal Bağlılık, Yaşam Kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağlılık E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Çalışmanın yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Kullanım: Ölçek, akademik bir **doktora tezi** çalışması olarak geliştirilmiştir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazardan izin alınması gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlarda genellikle ücretsizdir.

Test Yılı: 2015

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: orgutsel-mutluluk-olcegi-omo-toad.pdf

Kaynakça

Bulut, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin örgütsel mutluluk algılarının incelenmesi: Bir norm çalışması* (Doktora tezi). Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Gaziantep.

Tez Merkezi Kaynağı: tez.yok.gov.tr

Örgütsel Mutluluk Ölçeği (ÖMÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Okulda yaptığım işlere değer verilir.

Okulda sorumluluklarımı yerine getirebilecek yetkiye sahibim.

Görevlerimi yerine getirirken, yöneticilerimin desteğini hissederim.

Şimdi ile ilgili problemleri okul yönetimi ile rahatlıkla paylaşıyorum.

Okulumda alınan kararlara katılmamı sağlanır.

Öğretmenler yönetim sürecine dâhil edilir.

Okul yöneticilerimiz ile iletişime geçmek kolaydır.

Okulda fikirlerimi rahatlıkla ifade ederim.

Okul yönetimi, öğretmenin haklı olduğunu inandığı konularda öğretmenine sahip çıkar.

Okul yönetimi, öğretmenlerin motivasyonunu artırıcı faaliyetlerde bulunur.